

O vysvobození z labyrintu

text: Lk 2,9-11

čtení: Lk 2,1-20

j+s 24. 12. 2020

Štědrý den

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi, Bůh v nich má zalíbení. Už dávno zaznělo v Bibli zaslíbení, které je tu i pro nás: Povstaň, rozjasni se, protože ti vzešlo světlo, vzešla nad tebou Hospodinova sláva. Temnota sice přikrývá zemi a soumrak národy, ale nad tebou vzejde Hospodinova sláva.

Lk 2,1-20 Stalo se v oněch dnech, že vyšlo nařízení od císaře Augusta, aby byl po celém světě proveden soupis lidu. Tento první majetkový soupis se konal, když Sýrii spravoval Quirinius. Všichni se šli dát zapsat, každý do svého města. Také Josef se vydal z Galileje, města Nazareta, do Judska, do města Davidova, které se nazývá Betlém, poněvadž byl z domu a rodu Davidova, aby se dal zapsat s Marií, která mu byla zasnoubena a čekala dítě. Když tam byli, naplnily se dny a přišla její hodina. I porodila svého prvorozeného syna, zavinula jej do plenek a položila do jeslí, protože se pro ně nenašlo místo pod střechem. A v té krajině byli pastýři pod širým nebem a v noci se střídali v hlídkách u svého stáda. Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. Anděl jim řekl: "Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově. Toto vám bude znamením: Naleznete děťátko v plenkách, položené do jeslí." A hned tu bylo s andělem množství nebeských zástupů a takto chválili Boha: "Sláva na výsosti Bohu a na zemi pokoj mezi lidmi; Bůh v nich má zalíbení." Jakmile andělé od nich odešli do nebe, řekli si pastýři: "Pojďme až do Betléma a podívejme se na to, co se tam stalo, jak nám Pán oznámil." Spěchali tam a našli Marii a Josefa i to děťátko položené do jeslí. Když je spatřili, pověděli, co jim bylo řečeno o tom dítěti. Všichni, kdo to slyšeli, užasli nad tím, co pastýři vyprávěli. Ale Marie to všechno v mysli zachovávala a rozvažovala o tom. Pastýři se pak navrátili oslavující a chválíce Boha za všechno, co slyšeli a viděli, jak jim to bylo řečeno.

Lk 2,9-11 Náhle při nich stál anděl Páně a sláva Páně se rozzářila kolem nich. Zmocnila se jich veliká bázeň. Anděl jim řekl: „Nebojte se, hle, zvěstuji vám velikou radost, která bude pro všechny lid. Dnes se vám narodil Spasitel, Kristus Pán, v městě Davidově.

Stalo se v oněch dnech, že zase jednou úřady vydaly jakési předpisy, které lidem ztrpčují život. Stalo se to v časech slavného císaře, když ve státní kase bylo – jak jinak – už zase prázdná a zjišťovalo se, kde by ještě šlo co vybrat. Pro obyčejné smrtelníky ten předpis znamenal trmácení přes půl světa do místa, kde se narodili, nahlásit tam pár údajů, podpis a zase zpět. Vypravěč po tomto úvodu zaměřil pozornost na jednu těhotnou dívku, jistou Marii, zasnoubenou tesařovi jménem Josef, a na dítě, které se na téhle cestě narodí.

I stalo se v těch dnech kromě císařského nařízení ještě také to, že do oné krajiny vtrhli andělé, aby upozornili, že svět nestojí jen na paragrafech ani na plných či prázdných pokladnách a už vůbec ne na nevraživosti, kterou to všechno s sebou obvykle nese, ale že stojí hlavně na lásce. S čímž je potíž: lásku paragrafem nenařídíte, pokladnu vám nenaplní a proti nevraživosti je někdy slabá. Jenomže na ní stojí tenhle svět, to je to. Pokud si to nepřipouští – to, že stojí zrovna na lásce – a pokud se věčně věků pokouší zpevnit základy společnosti a vůbec lidského života něčím jiným, výsledky bývají skličující.

Andělé tedy vtrhli do kraje a volali: "Sláva na výsostech Bohu!" Neprovolávali slávu hlavě státu ani nikomu jinému z lidí, neboť ti – na rozdíl od Boha – nedokážou přinést na zemi pokoj a lidem dobrou vůli. Zato Bůh má lidi rád a odtud pak i ta dobrá vůle a pokoj.

Takhle to andělé slavně vyhlásili, ale moc se o tom nevědělo, protože tam nebylo publikum, jen pár pastýřů. Ti se tehdy mezi lidmi netěšili kdovíjaké úctě. Jenže svět nestojí na těch, kdo se někde neparují a tváří se nepostradatelně, řekli andělé. Svět stojí na lásce a je bída, když si to nepřipouští.

To vám potvrdí kdekdo i dneska: že svět nějak přestává držet pohromadě a místo ráje na zemi se podobá spíš troskám z někdejších snů, ale nikdo moc neví, co s tím udělat.

Určitou náповědu, co s tím, andělé pastýřům dali: "Dnes se vám narodil spasitel." Ta věta tehdy i dnes znamená, že cestu z bludiště budeme hledat těžko (že se sami asi nespasíme), ale můžeme si tu svou klec nechat otevřít zvenčí. Právě to se totiž míní slovem spasitel: že z labyrintu starostí, stresů a vůbec všeho, co by člověka dočista umořilo, se můžete nechat vysvobodit, a na to někoho potřebujete. Otevřít

to zvenku znamená, že někdo vnese do bludiště (kterému se stručně přezdívá hřích) něco dostatečně silného: a to něco, co je dostatečně silné a mocné, je právě zmíněná láska, která by se pro vás i obětovala.

Dnes se vám narodil spasitel (poklop bludiště už se otvírá). Spasitel je tu pro všechny lidi, nicméně důležité je tam to zájmeno: dnes se *vám* narodil spasitel. Právě i kvůli vám to Bůh celé podnikl, řekli andělé a přidali k tomu instrukci, kde ho najdou a podle čeho poznají.

Najít Betlém pastýři zvládli i bez navigace, dítě v plenkách tam taky našli a pak jim to začalo všechno vrtat hlavou: Spasení je zatím v plenkách, tak to si budeme muset na ten den D ještě počkat, než vyrostete. Den spasení však pořád nějak nepřicházel, pastýři stárli a čekali a nic a až za dlouho jim jacísi rybáři (prý učedníci tady toho zachránce) vyprávěli, že tím dnem spasení je celý jeho příběh. Od začátku až do smrti a dokonce i po ní. A je to tak pro vás i pro vaše děti a pro děti jejich dětí... To zní dobře – to, že se k téhle Boží akci taky můžeme přidat. Ale jak to spasení ve svém životě vlastně poznám?

Odpověď je ve vánočním vyprávění: poznám to asi jako pastýři. Už tady to Boží spasení je. Ale zatím je v plínkách. Je tu, roste a můžeme se na něj spolehnout. Ale taky mu musíme pomoci – mimino je přece odkázáno na lásku svých blízkých a od toho jsme tu my a od Boha jsme mohli odkoukat, jak se to dělá, mít rád ty druhé.

Toho dne, když se spasitel narodil, vstoupila do labyrintu zvaného hřích Boží láska a lidi z toho dočista popadla bázeň, protože se kolem nich rozzářila sláva Páně.

Když se kolem vás rozzáří sláva Páně, kolemjdoucí si toho možná ani nevšimnou, na watty, luxy ani nic jiného se to nezměří. Ale je tu, prozáří vám duši vnitřní radostí a když jí dopřejete, aby se vás zmocnila, to už si toho pak snad všimnou i ti kolem vás – když jim s vámi třeba bude líp, než bylo předtím (a to není tak málo). Jako když v potměném labyrintu někdo zvenku odklopí poklop a vy teď v tom světle vidíte všechno jinak, než když byla v duši tma, a tak si můžete přeskládat a uspořádat své životní hodnoty, aby se vám žilo líp. Tohle všechno dokáže láska.

A pastýři šli a vyprávěli, co jim řekli andělé, a kus té záře je přitom provázel. Tak ať posvítí i vám.

Pane, ty jsi poslal své učedníky (a to jsme i my), aby šli a aby lidem řekli, že se přiblížilo nebeské království. Děkujeme, žes nám nepřikázal, abychom to království vybudovali, protože na to člověk nemá. Díky za to, že tvé království přichází, aniž by čekalo, až si ho vysloužíme nebo postavíme. Můžeme se na něj těšit, vítat ho a potom žít z jeho moci, i když je kolem nás spousta zla. Můžeme ho přát druhým – i k tomu nám, prosíme, dej dost sil: abychom všude, kde to mají slyšet, uměli ukázat, že jsi nám všem tak blízko...

Otče náš, který jsi v nebesích, posvěť se jméno tvé. Přijď království tvé. Buď vůle tvá, jako v nebi, tak i na zemi. Chléb náš vezdejší dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům. A neuveď nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť tvé je království i moc i sláva, navěky. Amen.

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj, protože Bůh nás má rád. Zemi a s ní i lidské vztahy sice přikrývá temnota a národy soumrak, jenomže nad námi vzešla Hospodinova sláva. Veselým i smutným se na nebi rozsvítila hvězda, jež ohlašuje, že nám, trochu vlkům a trochu beránkům, poslali od nebeského dvora nikoli zlověstnou obsílku, ale pomocnou ruku a k tomu vzkaz: Pojdte se nebát a žijte spolu rádi!

Tak tu Boží nabídku přijměme, pojďme se nebát a žijme sami i pohromadě rádi a vánoční hvězda ať nám připomíná, že nás na každém kroku provází Boží láska a milosrdenství. Amen.